

CNTechX

Çin Teknoloji Şirketleri Endeksine Dayalı On-Chain Gösterge Coini

Whitepaper (Türkçe)

Bu doküman; CNTechX Endeksi'ni tanımlayan metodoloji ile endeksi on-chain bir gösterge coinini olarak sunan CNX coin mimarisini, coinomik tasarımı, staking modelini ve risk yönetimini açıklar.



Kısa not: Bu doküman bilgilendirme amaçlıdır; resmi bir yatırım danışmanlığı belgesi değildir.

İçindekiler

- 1. Yönetici Özeti
- 2. Yatırım Tezi: Çin'in Teknoloji ve Üretim Dönüşümü
- 3. CNTechX Endeksi: Kapsam, Kurallar ve Metodoloji
- 4. Kurumsal Aksiyonlar ve Endeks Bakımı
- 5. On-Chain Mimari: Oracle, Veri Akışı ve Fiyat Keşfi
- 6. CNX Coin Tasarımı: Takip Mekanizması Seçenekleri
- 7. Coinomik Tasarım ve Dağıtım
- 8. Staking Modeli ve Teşvik Yapısı
- 9. Likidite Stratejisi ve Piyasa Yapısı
- 10. Yönetişim (DAO) ve Şeffaflık
- 11. Güvenlik ve Denetim Planı
- 12. Riskler ve Sınırlar
- 13. Yol Haritası
- 14. SSS
- 15. Sözlük ve Ekler
- 16. Kaynakça (önerilen)

1. Yönetici Özeti

CNTechX; Çin’de teknoloji yoğun üretim yapan şirketlerin performansını temsil eden, kurallı bir endeksi referans alır ve bu endeksi zincir üstünde takip etmeyi hedefleyen bir gösterge coin (CNX) olarak sunar. Amaç; tekil şirket riskine girmeden, sektörün ortalama gücüne maruz kalmak ve uzun vadeli katılımı staking ile teşvik etmektir.

Bu whitepaper, sadece bir anlatı değil; metodoloji, veri akışı, coinomik ve risk yönetimi gibi parçaları anlaşılır bir sistem olarak birleştirir.

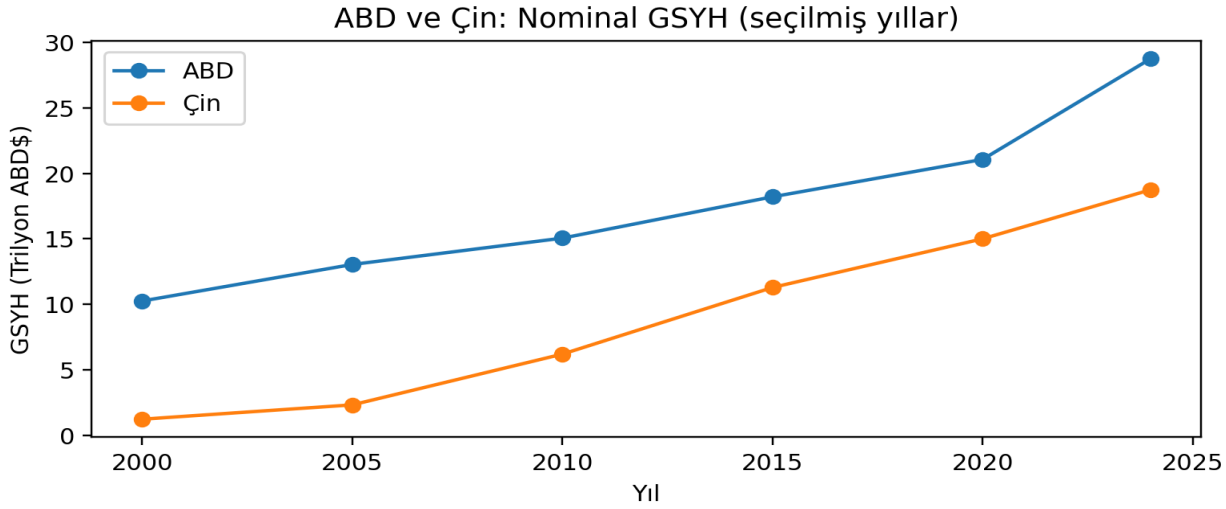
Konumlandırma: “Çin teknoloji üretim dönüşümüne erişim” fikrini; endeks kural seti + on-chain mimari + staking teşviki ile ürünleştiriyoruz.

2. Yatırım Tezi: Çin'in Teknoloji ve Üretim Dönüşümü

Küresel değer yaratımı, üretim kapasitesinin teknolojiyle birleştiği bölgelerde yoğunlaşıyor. CNTechX, bu dönüşümü tek şirket yerine endeks ortalaması üzerinden takip etmeyi hedefler.

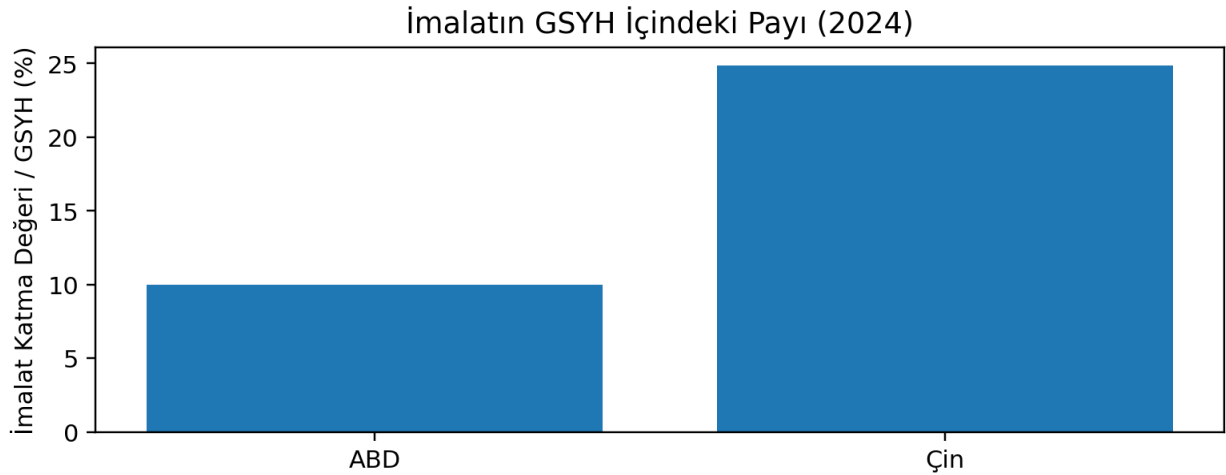
2.1 Ölçek ve momentum (GSYH)

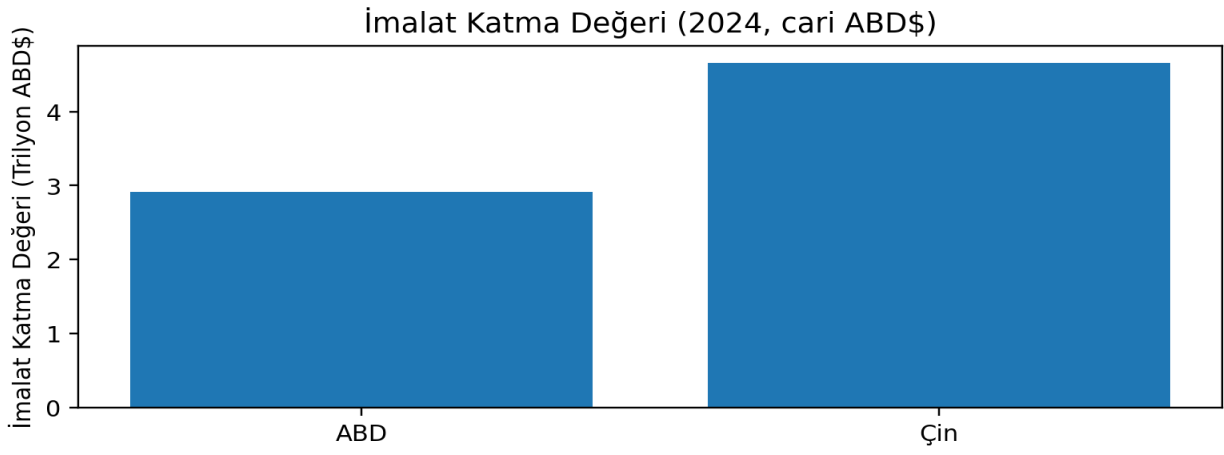
Aşağıdaki grafik seçilmiş yıllar üzerinden ABD ve Çin'in nominal GSYH seviyelerini göstermektedir.



2.2 Üretim gücü (imalat payı ve katma değer)

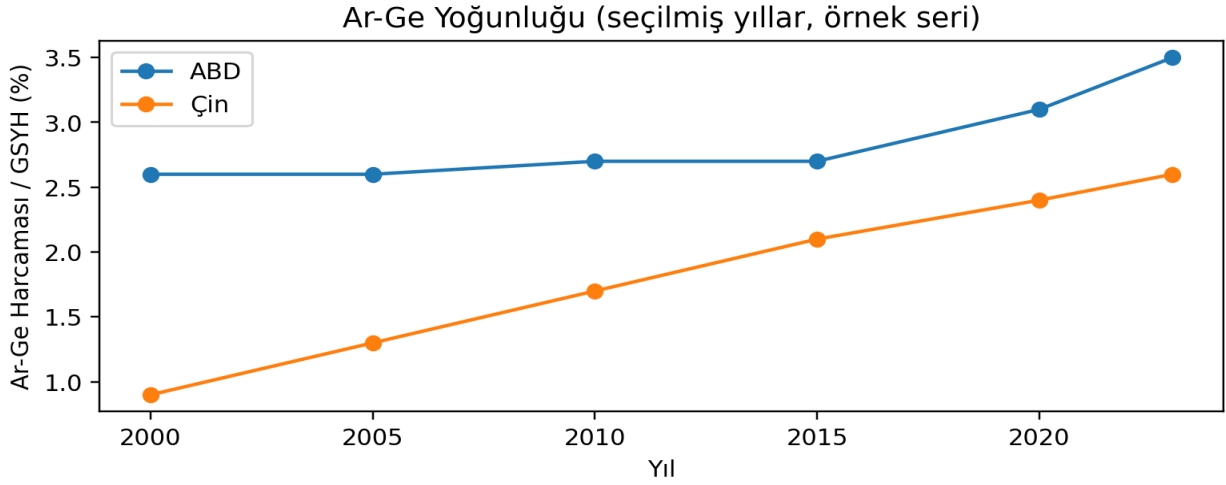
İmalatın payı ve imalat katma değeri, teknoloji anlatısının 'reel' karşılığını gösterir.





2.3 İnovasyon yoğunluğu (Ar-Ge)

Üretimin teknolojiye dönüşmesi için Ar-Ge ve mühendislik kapasitesi kritik. Aşağıdaki grafik seçilmiş yıllar için örnek seridir.



2.4 Neden endeks yaklaşımı daha ikna edici?

Tek şirket seçmek hata riski taşır. Endeks, seçme hatasını azaltır; trendi yakalamayı kolaylaştırır. CNTechX'in iddiası: Trend şirketlerden daha büyüktür.

Basit özet: "Çin'de doğru şirketi seçmek zor. Endeks, bu zorluğu azaltır."

3. CNTechX Endeksi: Kapsam, Kurallar ve Metodoloji

Endeks metodolojisi, projenin kalbidir. Bu bölümde şirket evreni, seçim kriterleri, ağırlıklandırma ve rebalance kuralları tanımlanır.

3.1 Şirket evreni

Evren; Çin’de işlem gören büyük ve likit şirketlerden başlar. Temalar: yarı iletken, endüstriyel otomasyon, EV ekosistemi, telekom ekipmanı, ileri malzeme ve üretim yazılımları.

3.2 Dahil edilme kriterleri (örnek)

- Likidite filtresi: asgari serbest dolaşım piyasa değeri + ortalama günlük hacim.
- Tema filtresi: teknoloji yoğun üretim alt sektörleri.
- Veri sürekliliği: düzenli raporlama ve fiyat verisi.
- Yoğunlaşma kontrolü: tek şirket tavanı (örn. %10).
- Dışlama: uzun süreli durdurma/delist için acil çıkarma kuralı.

3.3 Ağırlıklandırma ve rebalance

Öneri: modifiye serbest dolaşım piyasa değeri ağırlığı + tavan + normalize yeniden dağıtım. Rebalance: 3 ayda bir; olağanüstü durumlarda bakım kuralı.

Güven unsuru: Aynı veri → aynı sonuç. Bu, yorumdan bağımsız bir metodoloji demektir.

4. Kurumsal Aksiyonlar ve Endeks Bakımı

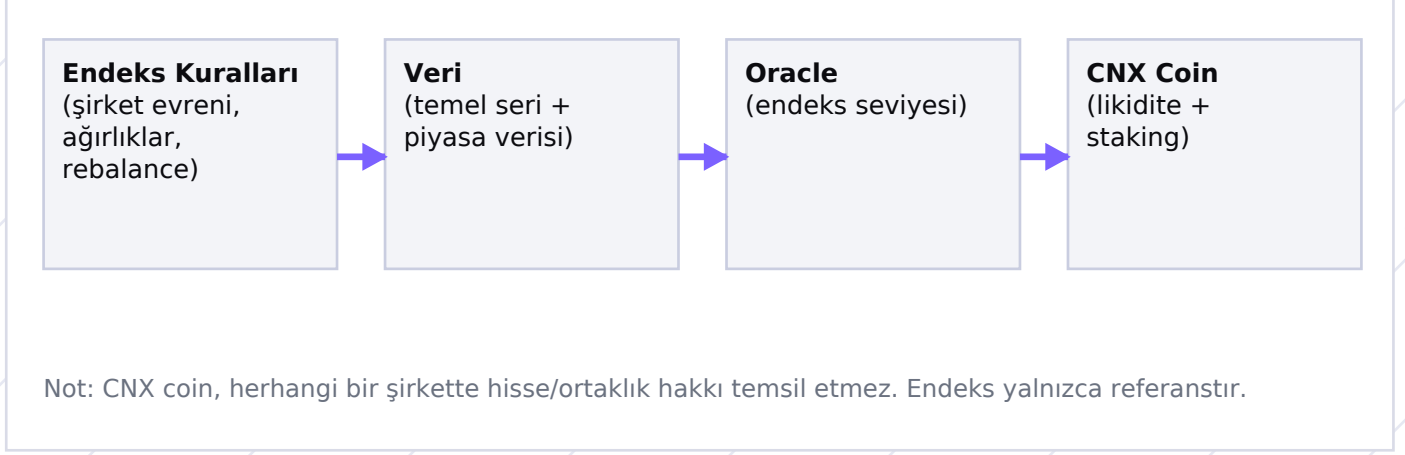
Kurumsal aksiyonlar (bölünme, birleşme, temettü, delist vb.) endeksin sürekliliğini belirler. Aşağıdaki tablo örnek kuralları özetler.

Olay	İşlem	Not
Hisse bölünmesi / birleşmesi	Fiyat ve adet ayarı yapılır; endeks seviyesi sürekliliği korunur.	Pay fiyatı/adet çarpanlarıyla 'dikişsiz' devam.
Temettü	Fiyat endeksinde temettü yoktur. TR (Toplam Getiri) modu opsiyoneldir.	Proje hangi modu kullandığını açıkça belirtir.
Delist / uzun süreli durdurma	Önceden tanımlı 'acil çıkarma' kuralı uygulanır; ağırlık yeniden dağıtılır.	Likidite ve veri sürekliliği korunur.
Birleşme / satın alma	Yeni varlık kriterleri karşılıyorsa kalır; karşılamıyorsa çıkarılır.	Olay sonrası X gün içinde değerlendirme.

Tüm değişiklikler kamuya açık şekilde versiyonlanır ve arşivlenir; yatırımcı, metodolojinin geçmişini izleyebilir.

5. On-Chain Mimari: Oracle, Veri Akışı ve Fiyat Keşfi

CNTechX'in farkı, endeks fikrini zincir üzerinde ölçülebilir bir göstergeye dönüştürmesidir: endeks hesaplama → oracle → CNX coin piyasa mekanizması.



5.1 Oracle prensipleri

- Çoklu kaynak ve imzalı güncelleme
- Sapma kontrolü (circuit breaker)
- Periyodik güncelleme (gereksiz 'saniyelik' karmaşa yok)
- Şeffaf log: geçmiş güncellemeler herkese açık

6. CNX Coin Tasarımı: Takip Mekanizması Seçenekleri

Endeks takip eden bir coinde iki ana yaklaşım vardır: (A) teminatlı, (B) sentetik/oracle referanslı. Amaç: CNX fiyatının endekse yaklaşması.

Model	Güçlü Yan	Zayıf Yan	Öneri
A) Teminatlı Reserve-backed	Düşük sapma potansiyeli; güçlü arbitraj; kurumsal güven	Saklama/denetim maliyeti; operasyonel yük	Büyüdükçe geçiş
B) Sentetik Oracle-referenced	Hızlı MVP; daha az operasyon; on-chain odak	Likidite ve oracle kalitesine daha duyarlı	Erken aşama

MVP önerisi: Sentetik model ile hızlı lansman → olgunlaşınca teminatlı modele opsiyon.

7. Coinomik Tasarım ve Dağıtım

CNX coinomik tasarımı iki hedefi aynı anda tutar: (i) erken dönemde likidite ve benimsenme, (ii) uzun vadede sürdürülebilir teşvikler.

Kalem	Öneri	Amaç
Toplam arz	1.000.000.000 CNX	Basit ve anlaşılır birim ekonomisi.
Başlangıç dolaşım	%10-15	Fiyat keşfi + likidite başlangıcı.
Ekip & danışman	%10-15 (vesting)	Uzun vadeli hizalama.
Staking & teşvik	%15-25	Sahipliği yaymak; katılımı artırmak.
Ekosistem / hibeler	%15-25	Entegrasyon ve büyüme fonu.
Likidite rezervi	%5-10	Derinlik; sapmayı azaltma.

8. Staking Modeli ve Teşvik Yapısı

Staking, CNX sahiplerini kısa vadeli al-sat yerine uzun vadeli pozisyona teşvik eder. Model basit olmalı: herkes hesaplayabilmeli.

8.1 Ağırlıklı stake puanı (öneri)

- 7 gün kilit: 1.0x
- 30 gün kilit: 1.3x
- 90 gün kilit: 1.7x
- 180 gün kilit: 2.2x
- 365 gün kilit: 3.0x

Ödül havuzu stake puanına göre dağıtılır. Kurallar net olunca güven artar.

9. Likidite Stratejisi ve Piyasa Yapısı

Endeks takip eden bir coinde başarı, likidite derinliğine bağlıdır. Likidite yoksa takip hatası büyür.

9.1 DEX stratejisi

- Ana havuz: CNX / stabil varlık
- İkincil havuz: CNX / yerel zincir varlığı
- Likidite teşvikleri: ilk 6-12 ay güçlü, sonra kademeli azalan
- Raporlama: likidite derinliği ve spread göstergeleri

10. Yönetişim (DAO) ve Şeffaflık

Yönetişim hız için değil; güven için tasarlanmalıdır.

- Öneri → tartışma → oylama
- Zaman kilidi (timelock)
- Acil durum modülü (oracle anomalisinde)
- Şeffaf metrik panosu (endeks bileşenleri, ağırlıklar, loglar)



11. Güvenlik ve Denetim Planı

Güven sözle değil; süreçle kurulur: kod kalitesi, bağımsız denetim ve bounty programı.

11.1 Denetim kapsamı

- Mint/Burn yetkileri ve rol yönetimi
- Staking ödül hesaplama ve kilit açma
- Oracle doğrulama ve sapma kontrolleri
- Yükseltilebilirlik politikası

12. Riskler ve Sınırlar

Güçlü projeler riskleri saklamaz; ölçer ve yönetir.

12.1 Piyasa ve makro riskler

- Piyasa volatilitesi
- Kur etkisi
- Jeopolitik ve ticaret kısıtları
- Sektörel döngüler

12.2 Protokol riskleri

- Oracle hatası/manipülasyonu
- Akıllı sözleşme açıkları
- Likidite çekilmesi ve takip hatası

13. Yol Haritası

Aşama	Hedef	Teslimat
0. Araştırma	Endeks kural seti + simülasyon	Metodoloji v1 + backtest raporu
1. MVP	Oracle + CNX coin prototip	Testnet + raporlama sayfası
2. Güvenlik	Audit + bug bounty	Denetim raporu + düzeltmeler
3. Lansman	Likidite + staking	Mainnet + takip hatası raporları
4. Ölçek	Listelemeler + entegrasyonlar	Likidite derinliği + ürün genişlemesi

14. SSS

CNX coin neyi temsil ediyor?

CNX, CNTechX endeks seviyesini takip etmeyi hedefleyen bir gösterge coinidir; ortaklık vermez.

Neden tek şirket değil endeks?

Tek şirket seçme hatasını azaltır; trendi yakalamayı kolaylaştırır.

Fiyat endeksten saparsa?

Sapma raporlanır; likidite ve oracle parametreleriyle yönetilir.

Staking nasıl çalışır?

Kilit süresi → stake puanı → ödül havuzundan pay.

Bileşenler değişir mi?

Evet, kurallı rebalance ile; her değişiklik kayıt altına alınır.

15. Sözlük

Endeks: Kurallı varlık sepetinin seviyesini gösteren ölçüt.

Rebalance: Bileşen ve ağırlıkların kurallara göre periyodik yeniden hesaplanması.

Oracle: Zincir dışı veriyi zincire taşıyan doğrulanabilir katman.

Takip Hatası: CNX fiyatının endeks seviyesinden sapması.

TR Endeksi: Temettü/dağıtımı yeniden yatırım varsayan toplam getiri endeksi.



Ek A: Endeks Formülü ve Örnek

Basit model: $\text{Endeks}(t) = \text{Endeks}(t-1) \times \sum_i (w_i \times (P_i(t) / P_i(t-1)))$.

Tavan uygulanınca w_i değerleri yeniden normalize edilir. Amaç; yoğunlaşmayı önlemek ve sepete benzerliği korumaktır.

Hesaplamanın ara değerleri (w_i , P_i , tavan sonrası w_i) kamuya açık JSON/CSV olarak yayınlanır.

Ek B: Kurumsal Aksiyon İş Akışı

Bölünme/birleşmede fiyat ve adet çarpanları uygulanır; endeks sürekliliği korunur.

Temettü için Fiyat ve TR modları ayrı kural seti olarak tanımlanabilir.

Delist/durdurmada acil çıkarma kuralı devreye girer; yerine yeni bileşen veya yeniden dağıtım uygulanır.

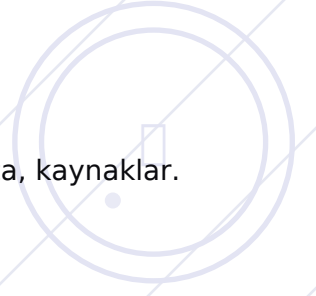


Ek C: Oracle Şeması (Öneri)

Alanlar: timestamp, endeks_seviyesi, metodoloji_sürümü, bileşen_hash, imza, kaynaklar.

bileşen_hash, o günkü bileşen listesi ve ağırlıkların doğrulanmasını sağlar.

Sapma kontrolü: bant dışı değişimlerde gecikmeli yayın veya manuel onay.



Ek D: Akıllı Sözleşme Arayüzü (Yüksek Seviye)

CNX coin: mint/burn yetkileri, transfer event'leri ve rol yönetimi.

Staking: stake(), unstake(), claim(), lockDuration seçenekleri ve ödül hesaplama.

Oracle adaptor: latestIndexLevel(), lastUpdated(), verifySignature().

Ek E: Şeffaflık Raporlama Şablonları

Haftalık: endeks seviyesi, CNX ortalama fiyatı, takip hatası (ortalama/medyan), oracle güncelleme sayısı.

Aylık: rebalance değışiklikleri, bileşen giriş/çıkışları, likidite derinliği, staking katılım oranı.

Olay raporu: anomali nedeni, alınan aksiyon, parametre değışimi.

Ek F: Go-to-Market

Konumlandırma: 'Çin teknoloji üretim endeksine erişim' fikri; ölçülebilir endeks seviyesiyle desteklenir.

Kanal: topluluk + içerik + düzenli metrik raporları + entegrasyon ortaklıkları.

Ürün: raporlama panosu + staking + likidite — birlikte 'kullanım' üretir.



Ek G: Senaryo Analizi

Pozitif: endeks yükselir → CNX talebi artar → likidite derinleşir → takip hatası azalır.

Nötr: endeks yatay → kullanım metrikleri ve staking sahipliği taşır.

Negatif: şok/volatilite artar → risk yönetimi (oracle bantları, raporlama) kritikleşir.



Ek H: Ölçümler (Metrikler)

Takip hatası: günlük ortalama/medyan sapma.

Oracle sağlığı: güncelleme sıklığı, gecikme, hatalı veri oranı.

Likidite: havuz derinliği, spread, hacim/likidite oranı.

Topluluk: aktif cüzdan, staking katılımı, elde tutma süresi.



Ek I: Ürün Sözleri (Net İddialar)

CNTechX, şirket ortaklığı değil; endeks göstergesidir.

Kurallar açık: bileşen ve ağırlıklar duyurulur ve arşivlenir.

Raporlama standart: takip hatası ve oracle geçmişini yayınlanır.

Uzun vade: staking ile hizalama hedeflenir.



Kaynakça (önerilen) ve Kapanış

Makro göstergeler için önerilen referanslar: World Bank WDI (GSYH, imalat payı/katma değer), OECD/UNESCO/IMF gibi kurumların Ar-Ge ve makro serileri, UNCTAD raporları ve resmi borsa verileri.

Kısa hukuki not: CNX coin bir şirkette ortaklık/hisse hakkı vermez; bu doküman yatırım danışmanlığı yerine geçmez.

“Veriyle anlatı kur, kuralla güven üret.”

Web: (placeholder) • X/Twitter: (placeholder) • Discord/Telegram: (placeholder)